

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации“

COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

(2013/C 133/16)

Докладчик: г-н Henri MALOSSE

Съдокладчици: г-н Georgios DASSIS и г-н Luca JAHIER

На 10 октомври 2012 г. Съветът, и на 22 октомври 2012 г. Европейският парламент, решиха, в съответствие с член 304, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации“

COM(2012) 499 final – 2012/0237(COD)

и, съгласно член 19, параграф 1 от Правилника за дейността си, на 15 ноември 2012 г. Комитетът реши да създаде подкомитет, на който беше възложено да подготви работата по този въпрос.

Подкомитет „Финансиране на европейските политически партии“, на който беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето проектостановище на 30 януари 2013 г. (докладчик: г-н Henri MALOSSE, съдокладчици: г-н Georgios DASSIS и г-н Luca JAHIER).

На 487-ата си пленарна сесия, проведена на 13 и 14 февруари 2013 г. (заседание от 13 февруари 2013 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 155 гласа „за“, 1 глас „против“ и 6 гласа „въздържал се“.

1. ЕИСК подчертава, подобно на Комисията и Европейския парламент, че едно по-добро функциониране на ЕС предполага утвърждаване на това ниво на по-известни и признати политически партии и фондации, които едновременно с това са и по-представителни и по-близо до гражданите.

2. ЕИСК подкрепя създаването на единен правен статут на европейските политически партии и фондации, както и преразглеждане на контрола върху тяхното функциониране, с цел подобряване на условията на вътрешното им демократично функциониране и по отношение на тяхната ефикасност, видимо присъствие, прозрачност и счетоводство.

3. При това ЕИСК настоява по-специално партиите и фондацииите, ползващи този статут, да споделят същинските цели на европейското изграждане, както и главните ценности, които стоят в неговата основа, във вида, в който са залегнали в европейските договори и Хартата на основните права на Европейския съюз.

3.1 Що се отнася до целите на изграждането на Европа, ЕИСК смята, че такъв статут трябва да включва подкрепа за укрепването на мира, за сътрудничеството между държавите и народите, за насърчаването на икономическия и социалния напредък и благосъстоянието на гражданите, както и за демократичното упражняване на свободата на изразяване и обсъждане.

3.2 По отношение на съответствието с основните ценности, гарантирани на европейско равнище, ЕИСК подчертава необходимостта да се спазват тези, заложили в европейските договори, по-специално в преамбюла на Договора за Европейския съюз и Хартата на основните права на Европейския съюз, в член 21 на която, по-специално, се утвърждава забраната на дискриминация

на каквато и да е основа. Принципът на равенство между жените и мъжете във всички области, също утвърден с член 23 от Хартата, би трябвало освен това да намери своето конкретно изражение във всички ръководни органи на европейските политически партии и фондации.

3.3 ЕИСК препоръчва спазването на горепосочените основни принципи да бъде утвърдено с декларация в този смисъл на политическите партии и фондации, които желаят да разполагат с европейски статут. Задача на Европейския парламент, и по-специално на неговата Комисия по конституционни въпроси, е да наблюдава и докладва за случаете на нарушаване на основните права и принципи, залегнали в договорите на ЕС.

3.4 ЕИСК припомня и ключовата роля, която ще трябва да играе Съдът на Европейския съюз по отношение на контрола върху спазването на тези принципи, като, по-специално, съществува възможност за сезирането му в рамките на бързо производство.

4. ЕИСК подчертава също така необходимостта да се подкрепи, освен вече съществуващите европейски политически партии и фондации, появата и развитието на нови партии и нови фондации на това ниво, при условие че отговарят на изискванията за функциониране, зачитане на ценностите и представителност.

4.1 По отношение на необходимото допълнително условие за право на финансиране, критерият, съгласно който един представител като депутат в Европейския парламент би бил достатъчен, не изглежда уместен, по-конкретно тъй като процедурата за гласуване, и следователно условията на успешен избор, винаги се различават значително в отделните държави членки.

4.2 По тази причина ЕИСК предлага да се изберат критерии за представителност, при които е по-вероятно да се избегне създаването на произволна дискриминация. Той препоръчва в това отношение да се почерпят идеи от критериите, установени за Европейската гражданска инициатива (ЕСИ), и предлага да се запази изискването на последните европейски избори да е бил събран минимум един милион гласа от най-малко седем различни страни.

4.3 Финансирането, бюджетите и даренията за европейските партии и фондации трябва да бъдат прозрачни и публични. Гражданите имат правото и задължението да бъдат информирани за начините на финансиране и разходите, направени от партиите и фондациите. Евентуалните санкции и/или временно прекратяване на финансирането трябва да бъдат публикувани в пресата.

5. ЕИСК възнамерява също настоятелно да напомни, във връзка с разглеждането на настоящото предложение за регламент, неравното третиране, което продължава и дори показва тенденция към задълбочаване, на, от една страна – европейските партии и фондации с политическа насоченост, и от друга – сдруженията и фондациите, преследващи цели от общ интерес на европейско равнище (вж. икономически, профсъюзни, социални, хуманитарни, културни, екологични, спортни и др.).

5.1 В член 11 от Договора за Европейския съюз, наречена „Договор от Лисабон“, се признава демокрацията на участието и следователно значението на сдруженията и фондациите, които поддържат дебата в общественото пространство на ЕС. ЕИСК подчертава, че тези европейски асоциативни мрежи са придобили голямо значение, а понякога и господстващо, във времето на общодостъпния интернет. Те вече играят ролята на нови носители на демокрацията на участието – важна и нарастваща роля в информирането, обществения дебат и формирането на общественото мнение в Европа. По този начин те обогатяват и полезно допълват структурите на представителната политическа демокрация. Тази добавена стойност е особено очевидна на европейско равнище, където многобройните разклонения на тази демокрация на участието, по естествен начин преминават границите между държавите.

5.2 Предвид увеличаващата се с кризата пропаст между гражданите и европейските ръководители и политици,

ЕИСК предупреждава Комисията за порочните и контрапродуктивни последици от един неподходящ подход, при който се обръща внимание единствено на специфичните и автономни права на европейските политически „сдружения“, без да се признава каквото и да било еквивалентно право на другите европейски сдружения. ЕИСК особено държи да припомни, че самото твърдение за политическа Европа остава неразделно от това за Европа на гражданите и гражданското общество, които се опират на сдружения и организации, разполагащи с подходящи правни инструменти – ефективни и уеднаквени на това равнище.

5.3 ЕИСК отново осъжда решението, което Комисията взе преди няколко години за оттегляне на проекта за статут на европейското сдружение, с мотиви, свързани с трудността за получаване на политическо споразумение в рамките на Съвета. Според ЕИСК, по такава тема тези мотиви не изглеждат нито приемливи сами по себе си, нито, дори и в настоящия момент, проверими.

5.4 ЕИСК припомня също своята загриженост относно вечните пречки пред утвърждаването на дружества с европейски статут, независимо дали става въпрос за липсата на привлекателност на съществуващия статут, който се оказва истински провал, или за продължаващите забавяния и блокажи на един опростен статут, отворен най-сетне за значителен брой предприятия от всякакъв мащаб.

6. ЕИСК припомня освен това подкрепата си за проекта за статут на европейската фондация, изразена в становището му от 18 септември 2012 г. ⁽¹⁾, и подчертава необходимостта да се избегне всяко дискриминационно третиране в сравнение с третирането на европейските политически фондации.

7. Като потвърждава съгласието си за единен правен статут за европейските политически партии и фондации, ЕИСК би желал, като се имат предвид различните му бележки и в съответствие с принципа на недискриминация, гарантиран от Европейския съюз, да отпрати искане за скорошно представяне от Комисията на еквивалентен европейски регламент за статута и финансирането на европейските сдружения с политическа насоченост, както и за ускоряването на работата по приемането на регламента относно статута на европейската фондация.

Брюксел, 13 февруари 2013 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Staffan NILSSON

⁽¹⁾ ОВ С 351, 15.11.2012 г., стр. 57.